

NOTITIE

Aan : Ministerie van Defensie, Dienst Vastgoed Defensie
T.a.v. : De heer S. van der Meulen
Van : Drs. R. Felix
Datum : 19 september 2012
Ons kenmerk : 12-125
Uw kenmerk : 3001528
Onderwerp : QS nieuwe hindernisbaan legerplaats Ermelo

Inleiding

Het ministerie van Defensie is voornemens een nieuwe hindernisbaan aan te leggen in het bos grenzend aan de oostzijde van legerplaats Ermelo.

Realisatie van de ingreep kan leiden tot schade aan natuurwaarden die bescherming genieten in het kader van de Flora- en faunawet (Ffwet). Deze wet regelt de bescherming van plant- en diersoorten in Nederland. Overtreding van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet ten aanzien van streng beschermde soorten vereist mogelijk een ontheffing ad artikel 75.

Het projectgebied ligt binnen het Natura 2000-gebied 'Veluwe'. In dit kader is in 2009 een verstorings- en verslechteringsstoets uitgevoerd aan de Natuurbeschermingswet 1998 (Koopman & Ingberg 2009).

Volgens de verstorings- en verslechteringsstoets zijn negatieve effecten op de Veluwe uitgesloten, mits het tracé van de hindernisbaan het zandige terrein niet doorkruist. Een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is niet nodig, mits voldaan wordt aan de gestelde mitigerende maatregelen:

- Het zandige terrein weinig betreden, niet met voertuigen doorkruisen en niet als opslaglocatie in gebruik nemen;
- Uitvoeren van de aanlegwerkzaamheden in de periode september – februari;
- Behoud bomen met spechtenholten.

Op verzoek van Dienst Vastgoed Defensie heeft Bureau Natuurbalans – Limes Divergens BV een quick scan uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde soorten op de ingreeplocatie en de verplichtingen die bij realisatie van de voorgenomen ingreep voortvloeien uit de bepalingen in de Flora- en faunawet.

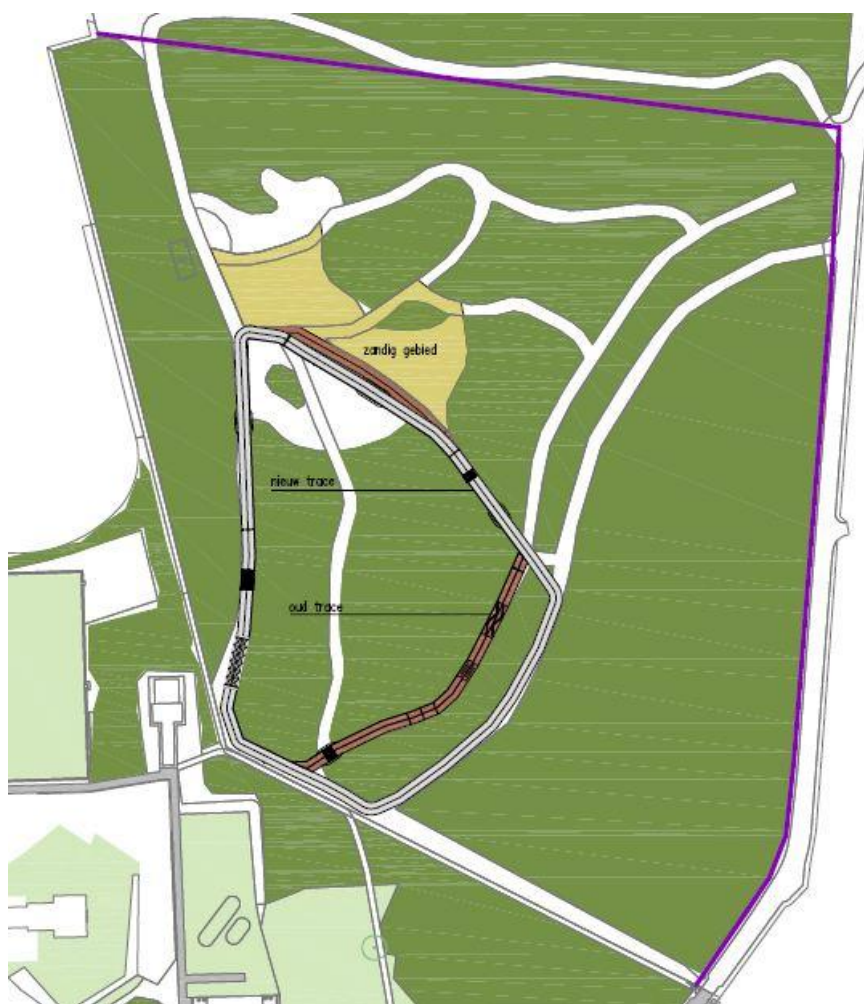

Beschrijving plangebied

bron: Koopman & Ingberg (2009)

Het gebied maakt deel uit van OT Sparrendaal. Het voormalige kampeerterrein Vafamil maakt deel uit van het onderhavige terrein.

De bosvegetatie bestaat uit (min of meer) voedselarm zuur bos met eik, berk, Amerikaanse eik en grove den. Plaatselijk is ook beuk aanwezig. De struiklaag is matig ontwikkeld met Amerikaanse vogelkers, vuilboom en plaatselijk jonge hultst. De bomen zijn relatief jong, er staan maar weinig oude bomen (enkele eiken). Hier en daar zijn spechtenholten (grote bonte specht) in berken aanwezig. Het bos wordt doorkruist door enkele onverharde paden.

Figuur 1: Ligging toekomstige hindernisbaan (witte tracé) en te plaatsen hekwerk (paarse lijn). Een open zandig terrein is weergegeven met een geel vlak.

In het midden van het terrein ligt een klein zandig gebied. De vegetatie bestaat vooral uit buntgras, ruig haarmos en zandstruisgras, afgewisseld met open zand, struikhei en zaailingen van grove den (figuur 1). Dit zandige terreintje vormt een potentieel geschikt reptielenbiotop. Soorten die mogelijk op het terrein voorkomen zijn zandhagedis, levendbarende hagedis en hazelworm. Genoemde soorten komen allemaal in de directe nabijheid op de Ermelose Heide voor.

Huidig gebruik

Het kampeerterrein Vafamil is sinds 2008 niet meer in gebruik. Het terrein is vrij toegankelijk en er lopen diverse onverharde paden door het gebied. Het projectgebied wordt vrijwel dagelijks betreden door groepen militairen (loopcircuit en route richting het bivakterrein op het OT Sparrendaal).

Toekomstig gebruik

Een inrichtingsplan voor de nieuwe hindernisbaan is weergegeven in (figuur 1). Er komt een hekwerk rondom het terrein van de nieuwe hindernisbaan. De route zal zoveel mogelijk bestaande paden volgen. De route van de hindernisbaan zal verhard worden aangelegd. Er zullen enkele bomen worden gekapt. Er worden geen verhardingen aangelegd buiten de route. Het gebruik zal 1-3x per dag door groepen van 10-25 personen plaatsvinden.

Werkwijze

Op 13 augustus 2012 is het projectgebied bezocht door een ecooloog van Bureau Natuurbalans. Tijdens het veldbezoek zijn de bomen op en binnen het tracé van de hindernisbaan en in een straal van 100 m buiten de hindernisbaan onderzocht op aanwezigheid van nesten van vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond bescherming geniet, volgens de lijst jaarrond beschermde vogelnesten van Dienst Regelingen van het ministerie van LNV (2009).

Het open terrein binnen het projectgebied (figuur 2) is daarnaast beoordeeld op geschiktheid voor en mogelijke aanwezigheid van reptielen. Op 24 augustus is tijdens goede weersomstandigheden voor reptieleninventarisaties een tweede bezoek gebracht om aanwezigheid van reptielen vast te stellen.

Aan de hand van de bevindingen van het veldbezoek is beoordeeld of er een kans is dat de voorgenomen ingreep leidt tot schadelijke effecten op wettelijk beschermde soorten, en of nader onderzoek noodzakelijk is.

Resultaten

Jaarrond beschermde nesten

In de onderzochte bomen op en binnen het tracé van de hindernisbaan en in een straal van 100 m buiten de hindernisbaan zijn geen nesten van roofvogels waargenomen. Jaarrond beschermde nesten komen niet in het projectgebied voor.

Figuur 2: Het open zandige terreintje dat een potentieel reptielenbiotoop vormt.

Reptielen

Tijdens beide veldbezoeken in het kader van de quick scan zijn geen reptielen aangetroffen. De weersomstandigheden tijdens het tweede bezoek waren optimaal voor het waarnemen van reptielen.

Het open centrale terreintje is door de aanwezige begroeiing van heide en grassen desalniettemin zeer geschikt als leefgebied van levendbarende hagedis, zandhagedis en hazelworm (figuur 2).

Daar het onderzoek niet is uitgevoerd volgens onder meer de soortenstandaards zandhagedis en levendbarende hagedis, en de geschiktheid van het open zandige terrein voor reptielen, is het op basis van dit onderzoek niet geheel uit te sluiten dat genoemde bovengenoemde soorten in het projectgebied voorkomen.

Overige beschermde soorten

Overige beschermde plant- en diersoorten zijn niet aangetroffen op de locatie en worden hier evenmin verwacht.

Mogelijke effecten ingreep

Vogels

Indien de werkzaamheden (kappen van enkele bomen en aanleg van de baan) worden uitgevoerd in de periode maart – juli, dan leidt het project mogelijk tot verstoring van broedvogels. Buiten de genoemde periode zijn er geen negatieve effecten op broedvogels te verwachten, en is er geen sprake van overtreding van de Ffwet.

Reptielen

Volgens het inrichtingsplan (figuur 1) loopt de hindernisbaan langs het open zandige terrein. Het potentiële reptielenbiotoop wordt niet geschaad. Er zijn op voorhand geen noemenswaardige effecten op reptielen te verwachten.

Conclusies

Broedvogels

Werkzaamheden waarbij mogelijk broedvogels worden verstoord (kappen van enkele bomen en aanleg van de baan) dienen buiten de broedtijd te worden uitgevoerd. De broedtijd duurt voor verreweg de meeste soorten van maart t/m juli. Ontheffing voor het verstoren van broedvogels wordt niet afgegeven.

Reptielen

Reptielen zijn niet in het projectgebied aangetoond. Aanwezigheid kan echter evenmin worden uitgesloten, omdat geschikte voortplantings- en landhabitats wel degelijk aanwezig zijn en de soorten uit de omgeving van het projectgebied bekend zijn (bijvoorbeeld Ermelosche heide etc.). Omdat het tracé van de hindernisbaan echter niet over het zandige terreintje loopt, wordt op voorhand geen potentieel reptielenbiotoop geraakt, en zijn negatieve effecten op reptielen op voorhand uitgesloten. Er is op voorhand geen sprake van overtreding van de Ffwet.

Bronnen

Dienst Regelingen, 2011. Soortenstandaard levendbarende hagedis *Zootoca vivipara*. <https://www.hetInVloket.nl/onderwerpen/vergunning-en-ontheffing/dossiers/dossier/flora-en-faunawet-ruimtelijke-ingrepen/soortenstandaards>

Dienst Regelingen, 2011. Soortenstandaard zandhagedis *Lacerta agilis*. <https://www.hetInVloket.nl/onderwerpen/vergunning-en-ontheffing/dossiers/dossier/flora-en-faunawet-ruimtelijke-ingrepen/soortenstandaards>